

Inhoud

Voorwoord	9
Inleiding	13
Deel I Kennis	25
1 Wat is intercultureel vakmanschap?	27
1.1 Versnippering intercultureel vakmanschap	29
1.2 Mismatch tussen theorie en praktijk	30
1.3 De beroepsgroep sociaal professionals is overwegend wit	31
1.4 Wanneer is sprake van cultuurverschillen?	33
1.5 Hyperrelativering van het begrip 'diversiteit'	34
1.6 Focus op niet-westerse migranten onvoldoende belicht	37
2 Migratie, identiteit, cultuur, acculturatie en culturele diversiteit	45
2.1 Migratiegeschiedenis	45
2.1.1 Migratie op wereldschaal	46
2.1.2 Top 4 van niet-westerse islamitische migrantengroepen in Nederland	47
2.1.3 Motieven van migratie	49
2.1.4 Verschillende cohorten migranten	51
2.2 Mainstream Nederlanders en migranten	54
2.2.1 Mainstream binnen een etnische gemeenschap	57
2.3 Identiteitsvorming	59
2.3.1 Identiteit en cultuur	60
2.3.2 Identiteit, sociaal kapitaal en sociale participatie	63
2.3.3 Meervoudige identiteiten en Twenty Statements Test (TST)	68
2.3.4 Identiteit en (super)diversiteit	71
2.4 Acculturatie	74
2.4.1 Acculturatiemodellen	76
2.4.2 Succes- en risicofactoren	87
2.5 Diversiteit in opvoeding	97
2.6 Communicatiemodellen	103

3	Participatie, hulpbronnen en interventies	111
3.1	Triple K-hulpbronnen	111
3.1.1	EWB-model als analyse-instrument	112
3.2	Participatiegraad: indicatoren voor een geslaagde participatie	114
3.3	De participatie van niet-westerse Nederlanders	116
3.4	Participatiebevorderende interventies	118
3.4.1	Sociaal netwerk	119
3.4.2	Randvoorwaarden	122
3.4.3	Relationele vaardigheden	125
3.4.4	Sociale vaardigheden	127
3.4.5	Hoe nu verder met interventies?	130
Deel II	Houding	133
4	Culturele diversiteit, beeldvorming en houdingsaspecten	135
4.1	Nederland als multi-etnische samenleving	135
4.1.1	Overschatting zelfkennis	138
4.1.2	Over-romantisering	138
4.1.3	Integratiedebat	139
4.2	Visies op cultuur	143
4.2.1	Etnocentrisme versus cultuurrelativisme	143
4.2.2	Plus/min tolerantie-participatiematrix	146
4.2.3	Ruimte en mogelijkheden voor participatie	152
4.3	Sociaal professionals en beeldvorming	152
4.3.1	Negatieve beeldvorming	154
4.4	Mensen met meervoudige identiteiten over cultuurverschillen en beeldvorming	157
4.4.1	Uitsluiting	158
4.4.2	Socialisatie	158
4.4.3	Ontwikkelkansen	160
4.5	Zes werkzame houdingsaspecten	160
4.5.1	Houdingsaspecten peilen aan de hand van checkvragen	161
4.5.2	Zelf je houdingsaspecten checken	166
5	Dilemma's bij professioneel handelen	171
5.1	Dilemma's onder niet-westerse jongeren	172
5.1.1	Culturele oriëntaties	174
5.1.2	Sociale omgeving	175
5.2	Dilemma's van de sociaal professional	175
5.2.1	Uitgangspunten van intercultureel vakmanschap	176
5.2.2	Sociaal professionals in een gedwongen kader	186
5.2.3	Sociaal professionals in een vrijwillig kader	187

5.2.4	Jongerenwerk en ervaringsdeskundigen met een migratieachtergrond	189
5.3	Verskil in perspectieven	191
Deel III Vaardigheden		203
6	Communicatief handelen	205
6.1	Interculturele vaardigheden en duurzaam contact	205
6.2	Brugmodel toepassen	207
7	Methodisch handelen, integratie en reflectie	213
7.1	De Triple K-methode toepassen	213
7.2	Integratie van het brugmodel en de Triple K-methode	218
7.2.1	Verschillen brugmodel en Triple K-methode	219
7.2.2	Combinatie brugmodel en Triple K-methode	219
7.2.3	Casusanalyses met brugmodel en Triple K-methode	220
7.3	Toenemende complexiteit	225
7.4	Reflectie op de drie fundamenteën	229
Begrippenlijst		231
Literatuur		237
Illustratieverantwoording		245
Bijlage 1		
Triple K-methode en brugmodel in de praktijk		247
Bijlage 2		
Checkvragenlijst: demonstratie van 6 houdingsaspecten		251
Dankwoord		253
Register		255
Over de auteur		259